Evropski parlament
2024-2029

Odbor za zunanje zadeve

2025/2166(INI)

10.9.2025

OSNUTEK POROČILA

o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju – letno poročilo za leto 2025
(2025/2166(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalec: Francisco Assis

PR_INI

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....3

OBRAZLOŽITEV 11

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju – letno poročilo za leto 2025
(2025/2166(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,

– ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah,

– ob upoštevanju členov 2, 3, 8, 21, 23 in 36 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),

– ob upoštevanju členov 17 in 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

– ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic ter drugih ustreznih pogodb in instrumentov OZN o človekovih pravicah,

– ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 27. januarja 2025 o prednostnih nalogah EU v forumih OZN za človekove pravice za leto 2025,

– ob upoštevanju akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024, ki ga je Svet sprejel 17. novembra 2020, in njegovega vmesnega pregleda, sprejetega 9. junija 2023,

– ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 27. maja 2024 o uskladitvi akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021–2027,

– ob upoštevanju akcijskega načrta EU za enakost spolov in opolnomočenje žensk v zunanjem delovanju EU za obdobje 2021–2025 (akcijski načrt EU za enakost spolov III),

– ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic, ki jih je Svet sprejel 14. junija 2004,

– ob upoštevanju letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2024,

– ob upoštevanju nagrade Saharova za svobodo misli,

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. aprila 2025 o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju – letno poročilo 2024[1] in svojih resolucij o predhodnih letnih poročilih,

– ob upoštevanju svojih resolucij o kršitvah človekovih pravic, demokracije in pravne

[1] UL C, C/2025/4390, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4390/oj.

države (znanih kot nujne resolucije), sprejetih v skladu s členom 150 Poslovnika, zlasti tistih, ki so bile sprejete leta 2025,

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov,

– ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A10-0000/2025),

A. ker EU temelji na spoštovanju človekovega dostojanstva, svobodi, demokraciji, enakosti, pravni državi ter spoštovanju človekovih pravic, kot je določeno v členu 2 PEU; ker mora delovanje EU po vsem svetu temeljiti na univerzalnosti in nedeljivosti človekovih pravic, kot je zapisano v členu 21 PEU;

B. ker sta doslednost in skladnost notranjih in zunanjih politik EU bistveni za učinkovito politiko EU na področju človekovih pravic;

C. ker so demokratični sistemi najprimernejši za zagotavljanje, da lahko vsakdo uveljavlja svoje človekove pravice; ker danes le 29 % svetovnega prebivalstva živi v liberalnih demokracijah, kar pomeni velik upad v primerjavi z 52 % leta 2009; ker porast avtoritarizma, neliberalizma in populizma ogroža na pravilih temelječ svetovni red, varstvo in spodbujanje človekovih pravic po svetu ter vrednote in načela, na katerih temelji EU;

D. ker je legitimnost na pravilih temelječega mednarodnega reda, ki ga EU odločno podpira, odvisna od spoštovanja odločb mednarodnih organov, kot so resolucije Varnostnega sveta OZN ter odredbe in sklepi Meddržavnega sodišča in Mednarodnega kazenskega sodišča; ker se povečujejo grožnje svetovnih razsežnosti brez primere, ki spodkopavajo spoštovanje teh odredb in sklepov, pa tudi bolj splošno mednarodnega prava, prava človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava v nastajajočih in obstoječih konfliktnih razmerah;

E. ker je bil akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 podaljšan do leta 2027 in bi bilo treba začeti pripravljati izboljšani načrt za obdobje 2028–2034 skupaj z novim večletnim finančnim okvirom, da bi se obravnavali novi izzivi, s katerimi se spopada svet;

F. ker so zagovorniki človekovih pravic in organizacije civilne družbe ključni partnerji v prizadevanjih EU za zaščito in spodbujanje človekovih pravic, demokracije in pravne države; ker vlade po svetu vse pogosteje cenzurirajo, utišajo in nadlegujejo zagovornike človekovih pravic in organizacije civilne družbe pri njihovem delu;

Vse večje grožnje človekovim pravicam in demokraciji

1. ponovno potrjuje svoja stališča iz letnega poročila za leto 2024, sprejetega 2. aprila 2025, o posameznih človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, zakoreninjenih v vrednotah in načelih EU, ki vodijo Unijo pri njenem delovanju na mednarodni ravni, kot je zapisano v členu 21 PEU; ponovno posebej poudarja svoje sklepe o pravicah žensk, otrok, migrantov in beguncev, verskih in etničnih manjšin ter vseh oseb, ki so še vedno žrtve posebno zahrbtnih kršitev človekovih pravic zaradi

svoje rase, etnične pripadnosti, vere, kaste, spola, spolne usmerjenosti, invalidnosti ali socialno-ekonomskega položaja;

Demokratično nazadovanje

2. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da se razmere na področju človekovih pravic na svetovni ravni slabšajo in da se po vsem svetu očitno povečuje trend demokratičnega nazadovanja;

3. poudarja, da se ta trend demokratičnega nazadovanja dodatno krepi zaradi kibernetskih napadov, dezinformacij in napačnih informacij, ki se pogosto uporabljajo kot orodje tujega vmešavanja, tudi med volitvami; poudarja, da so za trdne demokratične družbe in živahen prostor civilne družbe bistveni zaupanja vredni, neodvisni in raznoliki viri informacij ter kakovostno novinarstvo; zato izraža globoko zaskrbljenost zaradi vse večjih in večplastnih izzivov, s katerimi se spopadajo neodvisni mediji, kot so vse pogostejši napadi na novinarje in zmanjšanje razpoložljivih sredstev;

4. ponovno poudarja, da ima civilna družba v uspešni demokraciji bistveno vlogo, in obžaluje, da vlade po vsem svetu sprejemajo ukrepe, zaradi katerih se krči prostor civilne družbe, kot je uvajanje prilagojene zakonodaje za omejevanje financiranja nevladnih organizacij in omejevanje svobode zbiranja;

5. poudarja ključno delo zagovornikov človekovih pravic pri spodbujanju človekovih pravic; obžaluje, da se napadi na zagovornike človekovih pravic povečujejo in da se za njihovo preganjanje v njihovih državah in zunaj njih uporabljajo vse bolj izpopolnjene metode, vključno z različnimi oblikami nadnacionalne represije;

6. meni, da se lahko z uporabo novih in nastajajočih tehnologij, kot je umetna inteligenca, sicer znatno izboljša blaginja ljudi, vendar neomejena ali nepremišljena uporaba teh tehnologij resno ogroža demokracijo in človekove pravice; izraža zaskrbljenost zlasti zaradi uporabe tehnologije za prepoznavanje obrazov, množičnega digitalnega nadzora in zadrževanja informacij, saj so to močni prisilni instrumenti;

Multilateralizem

7. je globoko zaskrbljen, ker delo večstranskih institucij na področju človekovih pravic in na pravilih temelječ mednarodni red ogrožajo največje grožnje doslej; močno obžaluje odločitev nekaterih držav, da izstopijo iz Sveta OZN za človekove pravice, in njihove napovedi, da ne bodo sodelovale pri splošnem rednem pregledu;

8. ugotavlja, da to odstopanje od večstranskega pristopa k svetovnemu redu ne ogroža le učinkovitega reševanja sedanjih kriz, temveč tudi povečuje verjetnost, da bodo izbruhnile nove; poudarja, da je večstranski sistem, v središču katerega je OZN, še vedno najučinkovitejši način za pravično, trajnostno in načelno reševanje svetovnih izzivov;

9. poudarja, da vse večje nespoštovanje mednarodnega prava in politizacija razprav o mednarodnih pravosodnih institucijah, kot sta Meddržavno sodišče in Mednarodno kazensko sodišče, ogrožata sam obstoj na pravilih temelječega svetovnega reda; izraža globoko zaskrbljenost zaradi vse večjega neupoštevanja in polarizacije mednarodnega

humanitarnega prava in prava človekovih pravic; obžaluje grožnje brez primere, s katerimi se sooča Mednarodno kazensko sodišče, zlasti naložitev sankcij njegovim sodnikom in uslužbencem; opozarja, da so mednarodno pravo in pristojni neodvisni pravni organi bistveni za spoštovanje mednarodnega pravosodja, zagotavljanje odgovornosti in boj proti nekaznovanju, kar so nujni pogoji za proces sprave in trajen mir;

Ocena nabora orodij EU za spodbujanje in varstvo človekovih pravic in demokracije po svetu

Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2027

10. ugotavlja, da je časovni okvir akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo zdaj usklajen s proračunskim ciklom EU, kar bi moralo zagotoviti finančna sredstva za prednostne naloge, določene v akcijskem načrtu; vendar opozarja, da vmesni pregled ni temeljil na jasnih merilih za ocenjevanje, zato niso zagotovljene jasne smernice za odpravo pomanjkljivosti; meni, da se celovit pregled akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo ne bi več smel odlagati v prihodnost in da je treba čim prej začeti določati parametre za izboljšan načrt;

11. meni, da bi se bilo treba pri pripravi novega akcijskega načrta posvetovati s Parlamentom;

Financiranje zunanjega delovanja za človekove pravice in demokracijo – predlagani instrument NDICI – Globalna Evropa v večletnem finančnem okviru 2028–2034

12. pozdravlja cilje, povezane s človekovimi pravicami in demokracijo, v vseh stebrih predlaganega instrumenta NDICI – Globalna Evropa in predlagano povečanje sredstev EU za zunanje delovanje, zlasti glede na drastično zmanjšanje sredstev, ki jih prispevajo drugi pomembni svetovni akterji; vendar močno obžaluje, da je bil odpravljen tematski program o človekovih pravicah in demokraciji kot vodilni instrument EU za spodbujanje in varstvo človekovih pravic in demokracije po svetu ter da niso določeni namenski proračun in sredstva;

13. obžaluje, da v okviru sodelovanja s tretjimi državami ni pogojevanja s človekovimi pravicami in demokracijo, kar bi bilo učinkovito orodje, s katerim bi se zagotovilo, da bi imela zavezanost EU spodbujanju človekovih pravic oprijemljiv učinek po vsem svetu;

Posebni predstavnik EU za človekove pravice

14. še vedno meni, da ima posebni predstavnik EU za človekove pravice pomembno vlogo kot ambasador zunanje politike EU na področju človekovih pravic, saj v tesnem sodelovanju z vsemi organi EU prispeva k njeni prepoznavnosti in usklajenosti;

Trgovinski in mednarodni sporazumi EU s tretjimi državami

15. poudarja, da imajo mednarodni sporazumi, vključno s pridružitvenimi in trgovinskimi sporazumi, ter instrumenti, kot sta splošni shemi preferencialov GSP in GSP+, poglavitno vlogo pri umeščanju človekovih pravic in demokratičnih standardov v središče odnosov

EU s tretjimi državami, spodbujanju in spremljanju skladnosti s temi standardi ter izvajanju pogojenosti s človekovimi pravicami v zunanji politiki EU;

Dialogi EU o človekovih pravicah

16. ugotavlja, da je bilo v letu 2024 organiziranih 35 dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah; meni, da so ti dialogi še naprej pomemben instrument za spodbujanje človekovih pravic in demokracije, vendar obžaluje, da so to pogosto osamljeni dogodki in ne osrednji element stalnega sodelovanja na področju človekovih pravic v odnosih s tretjimi državami in regijami zunaj EU; meni, da bi se lahko povečala vloga Parlamenta v procesu dialoga; ugotavlja, da več dialogov o človekovih pravicah še vedno ne poteka na sedežu EU;

Instrumenti in orodja EU za sankcije, vključno z globalnim režimom sankcij na področju človekovih pravic (zakon Magnickega)

17. ponovno izraža podporo temu, da se poveča uporaba globalnega režima sankcij na področju človekovih pravic skupaj z drugimi *ad hoc* okviri sankcij kot ključnega orodja politike EU za spodbujanje pravne države, demokracije in človekovih pravic, ki dopolnjuje druge pravosodne instrumente; vendar opozarja, da je sedanji sistem odločanja omejen in počasen pri aktivaciji teh instrumentov, vrzeli v mehanizmih izvrševanja pa dopuščajo izogibanje;

Podpora EU zagovornikom človekovih pravic

18. pozdravlja, da je mehanizem EU za zagovornike človekovih pravic, ki se financira v okviru tematskega programa za človekove pravice in demokracijo v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, leta 2024 pomagal 10 050 zagovornikom človekovih pravic, za katere se je štelo, da so izpostavljeni visokemu tveganju, med katerimi je bilo 51 % žensk, in v istem obdobju podprl več kot 700 ogroženih novinarjev v 60 državah;

19. pozdravlja posodobitev priročnika o vizumskem zakoniku EU leta 2024, katere cilj je bil pojasniti prožno obravnavo primerov zagovornikov človekovih pravic, da bi se pospešila obravnava vlog za izdajo vizumov za kratkoročno bivanje za ogrožene osebe; vendar obžaluje, da so postopki, ki zagovornikom človekovih pravic omogočajo dostop do mednarodne ali humanitarne zaščite, kot so vizumi, prepogosto zapleteni in niso prilagojeni njihovim posebnim potrebam, zlasti za nadaljnje delo na področju človekovih pravic v tujini, ter da je prišlo pri izdaji vizumov do resnih in škodljivih zamud;

Ukrepi EU na večstranski ravni za ohranjanje na pravilih temelječega svetovnega reda

20. pozdravlja prizadevanja EU za vlaganje in podpiranje resolucij v Svetu OZN za človekove pravice in Generalni skupščini OZN; izraža zaskrbljenost, ker nedavne odločitve tretjih držav, da zmanjšajo financiranje Sveta za človekove pravice, že konkretno vplivajo na njegovo zmožnost opravljanja njegove misije;

21. pozdravlja, da je imel Svet Evrope vodilno vlogo pri obravnavanju pomislekov ter pri

napredku v zvezi z določanjem svetovnih norm in standardov na več področjih, povezanih s človekovimi pravicami, kot so akademska svoboda, zaščita odvetnikov in novinarjev, umetna inteligenca in človekove pravice;

22. pozdravlja stalno finančno podporo EU Mednarodnemu kazenskemu sodišču v posebno težavnem obdobju za mednarodno pravosodje; obžaluje, da akt EU o blokiranju še vedno ni aktiviran, da bi se Mednarodno kazensko sodišče zaščitilo pred ekstrateritorialnimi učinki sankcij;

Pristop Ekipe Evropa in podpora demokraciji

23. meni, da je treba uskladiti pristope k varstvu in spodbujanju človekovih pravic v vseh institucijah, organih in predstavništvih držav članic, ki sodelujejo pri zunanjem delovanju, predvsem v veleposlaništvih držav članic in delegacijah EU v tretjih državah, poleg tega pa izkoristiti celoten potencial Parlamenta; poudarja, da bi morali prožni in usklajeni pristopi ostati vključujoči, da bi omogočali polno delovanje institucionalnega sistema EU zavor in ravnovesij; poudarja, da ima Parlament pomembno vlogo pri podpiranju vrednot in človekovih pravic EU, na primer s parlamentarno diplomacijo, medparlamentarnimi dialogi in resolucijami; je seznanjen s sedanjim delom pobude Ekipe Evropa za demokracijo v več državah; meni, da bi tesnejše sodelovanje med skupino Parlamenta za podporo demokraciji in usklajevanje volitev, ustreznimi generalnimi direktorati Komisije in Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) močno prispevalo k dejavnostim v podporo demokraciji v tretjih državah;

Priporočila

24. poziva EU, naj uporabi orodja, ki jih ima na voljo, da bi se borila proti vse večjim izzivom, s katerimi se spopada multilateralizem, in tako zagotovila, da se bo še naprej spoštovalo delo mednarodnih institucij; poziva EU in njene države članice, naj povečajo politično in finančno podporo delu OZN; ponovno poudarja, da morajo EU in njene države članice v večstranskih forumih zastopati enotno stališče; poziva, naj se okrepi vloga delegacij EU v večstranskih forumih, za kar jim je treba zagotoviti ustrezna sredstva;

25. poziva vse države članice EU, tudi kot pogodbenice Ustanovne listine OZN, Rimskega statuta in Evropske konvencije o človekovih pravicah, naj v celoti spoštujejo sodbe pristojnih mednarodnih sodišč; poziva EU, naj tretje države, tudi svoje glavne partnerice ter države kandidatke in potencialne kandidatke, spodbuja, naj postanejo pogodbenice Rimskega statuta; ponovno poziva Komisijo, naj nemudoma aktivira akt o blokiranju, da bi Mednarodno kazensko sodišče zaščitila pred posledicami sankcij in omogočila, da še naprej deluje popolnoma neodvisno; poziva države članice, naj v boju proti nekaznovanju uporabljajo univerzalno sodno pristojnost;

26. poziva, naj se, kadar je to potrebno, sistematično vzpostavljajo humanitarni koridorji v regijah, ki jih prizadenejo vojne in spopadi, da bi lahko ogroženi civilisti pobegnili s konfliktnih območij, ter ostro obsoja vse napade na civiliste;

27. poziva Komisijo in ESZD, naj v akcijskem načrtu EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje po letu 2027 določita jasne kazalnike in časovne okvire, da bi

spremljali uspešnost, povečali skladnost med notranjimi in zunanjimi ukrepi EU ter izboljšali povezave med prednostnimi nalogami iz akcijskega načrta in ožjimi merili uspešnosti;

28. poziva Komisijo in ESZD, naj bolj celovito vključita civilno družbo in naj pri razvoju in izvajanju svoje zunanje politike na področju človekovih pravic bolj upoštevata rezultate posvetovanj, tudi z lokalnimi predstavniki, ki naj bodo čim bližje ravni izvajanja;

29. poziva, naj se v prihodnjem večletnem finančnem okviru določi jasen namenski proračun za človekove pravice in demokracijo; poudarja, da je treba proračun EU zaščititi tudi pri uporabi v zunanjem delovanju in da je proračun pomemben vzvod za izboljšanje spoštovanja človekovih pravic in demokratičnih standardov v partnerskih državah; zato poziva k uvedbi pravila o pogojevanju s človekovimi pravicami in demokracijo v novem instrumentu NDICI – Globalna Evropa za financiranje partnerskih tretjih držav;

30. poziva svoje institucionalne partnerje v EU, naj preučijo nove možnosti za izboljšanje odločanja, na primer glasovanje s kvalificirano večino, in pri uporabi prožnejših pristopov, kot je pristop Ekipe Evropa, poskrbijo, da so človekove pravice dovolj zaščitene;

31. poziva, naj se izboljšajo dialogi o človekovih pravicah, tako da se določijo jasna merila in rezultati, kar bo omogočilo, da se v vsakem posameznem krogu dialogov napredek jasno razmeji in oceni;

32. poziva, naj se okrepi sodelovanje z Evropskim parlamentom v postopku posvetovanja, ki je podlaga za dialoge; poleg tega poudarja, da se mora EU še naprej zavzemati za to, da bi se dialogi izvajali na sedežu EU; meni, da bi morale imeti civilna družba in nacionalne institucije za človekove pravice posebno vlogo pri spremljanju napredka pri izvajanju teh ciljev;

33. poziva EU, naj si prizadeva za vzpostavitev evropskih in mednarodnih instrumentov, s katerimi bi ljudem, ki so jih prizadele kršitve človekovih pravic s strani podjetij, zagotovili dostop do pravnega varstva in učinkovitih pravnih sredstev; poziva k učinkovitemu in temeljitemu izvajanju veljavnih pravil EU o odgovornem ravnanju podjetij v zvezi s človekovimi pravicami, pravicami delavcev in okoljskimi pravicami, kot sta direktiva o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti[2] ali Uredba (EU) 2024/3015 o prepovedi proizvodov, proizvedenih s prisilnim delom, na trgu Unije[3];

34. ponovno poziva Svet, naj sprejme ambiciozen mandat EU za sodelovanje v pogajanjih o pravno zavezujočem instrumentu OZN, da bi poskrbeli, da bodo podjetja čim prej prevzela odgovornost za svoje kršitve človekovih pravic;

35. poziva EU, naj oceni učinkovitost nabora orodij za obravnavanje dezinformacijskih kampanj proti EU, zlasti v državah, ki prejemajo znatno humanitarno in razvojno

[2] Direktiva (EU) 2024/1760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in Uredbe (EU) 2023/2859 (UL L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).
[3] Uredba (EU) 2024/3015 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o prepovedi proizvodov, proizvedenih s prisilnim delom, na trgu Unije in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 (UL L, 2024/3015, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj).

pomoč EU, ter v državah kandidatkah za članstvo v EU;

36. poziva, naj se sistematično izvajajo predhodne in naknadne ocene človekovih pravic ter naj se v sporazume med EU in tretjimi državami vključijo stroge klavzule o človekovih pravicah, za katere so opredeljena jasna merila uspešnosti in postopki, ki jih je treba upoštevati v primeru kršitev; poziva Komisijo in ESZD, naj poskrbita za dejavno spremljanje in učinkovito izvrševanje klavzul o človekovih pravicah v obstoječih mednarodnih sporazumih ter izboljšata komunikacijo s Parlamentom o razmislekih in odločitvah v zvezi z izvrševanjem teh klavzul; ponovno poudarja, da bi se morala EU, kadar partnerske države, vključno s tistimi iz programa GSP+, vztrajno kršijo klavzule o človekovih pravicah, hitro in odločno odzvati, tudi z začasno prekinitvijo uporabe ustreznih sporazumov, če se druge možnosti izkažejo za neučinkovite;

37. poziva, naj se vzpostavi portal za obravnavo pritožb v okviru trgovinskih in finančnih instrumentov EU, po možnosti s prilagoditvijo enotne vstopne točke Komisije, da bi se omogočilo vlaganje pritožb v zvezi z nespoštovanjem klavzul o človekovih pravicah; poudarja, da bi moral biti ta portal dostopen, državljanom prijazen in pregleden ter odprt za prizadete državljane tretjih držav;

38. ponovno poziva, naj se boj proti korupciji prednostno obravnava, saj je to dejavnik, ki omogoča napade na človekove pravice in demokracijo; poziva Svet, naj končno sprejme režim sankcij za boj proti korupciji, kar je že dolgoletna prednostna naloga Parlamenta;

39. poudarja, da je potrebna celovita revizija smernic EU o zagovornikih človekovih pravic, da bi se lahko izkoristil njihov celoten potencial, in sicer je treba obravnavati vse bolj izpopolnjene načine preganjanja in nadlegovanja zagovornikov človekovih pravic, vključno z digitalnimi grožnjami in nadnacionalno represijo; poziva, naj se razširi uporaba globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic – zakon Magnickega, da bi kaznovali posameznike, ki preganjajo ali nadlegujejo zagovornike človekovih pravic, vključno z zagovorniki okoljskih in zemljiških pravic;

°

° °

40. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebni predstavnici Evropske unije za človekove pravice, vladam in parlamentom držav članic, varnostnemu svetu OZN, generalnemu sekretarju OZN, predsednici 80. zasedanja generalne skupščine OZN, predsedniku Sveta OZN za človekove pravice, visokemu komisarju OZN za človekove pravice in vodjem delegacij Evropske unije.

OBRAZLOŽITEV

Evropski parlament vsako leto sprejme tri letna poročila, in sicer o zunanji politiki EU, o varnostni in obrambni politiki EU ter o politiki EU na področju človekovih pravic.

Ta tri poročila se nanašajo na:

- izvajanje skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2025 (na podlagi poročila visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve Evropskemu parlamentu o skupni zunanji in varnostni politiki), v pristojnosti Odbora za zunanje zadeve (AFET),
- človekove pravice in demokracijo v svetu ter politiko Evropske unije na tem področju – letno poročilo za leto 2025 (na podlagi letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji po svetu), v pristojnosti Pododbora za človekove pravice (DROI), ter
- izvajanje skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo za leto 2025 (na podlagi poročila visoke predstavnice Unije za zunanjo politiko Evropskemu parlamentu o skupni zunanji in varnostni politiki), v pristojnosti Odbora za varnosti in obrambo (SEDE).

V teh poročilih se spremlja in ocenjuje izvajanje skupne zunanje in varnostne politike, tudi politike EU o človekovih pravicah ter skupne varnostne in obrambne politike. Poročila so ključni element prispevka Evropskega parlamenta k oblikovanju zunanje politike EU, zlasti v zvezi z okrepljeno pravico do nadzora, ki jo je Evropski parlament pridobil z Lizbonsko pogodbo. Bistveno je, da se Evropski parlament odzove na letna poročila, ki jih izdajo druge institucije, takoj po njihovi objavi.

To poročilo se osredotoča na najpomembnejše trende, povezane z izzivi za človekove pravice in demokracijo, ter na oceno orodij zunanje politike EU, katerih cilj je zagotoviti, da Unija in njene države članice spodbujajo in varujejo univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic po svetu.

Poleg tega prispeva k pripravam na nov akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje po letu 2027, saj vsebuje oceno sedanjega nabora orodij EU na področju človekovih pravic in demokracije ter priporočila drugim institucijam EU za njegov nadaljnji razvoj.